

Київський університет імені Бориса Грінченка
Благодійний фонд сприяння розвитку освіти імені Бориса Грінченка

Магістерські дослідження

Тематичний огляд та анотації
кваліфікаційних робіт
за ОКР «магістр»
2015 р.

УДК 001.891:378
ББК 72я46
М12

Рекомендовано до друку Вченому радою
Київського університету імені Бориса Грінченка
(протокол № 4 від 23 квітня 2015 року)

За загальною редакцією
Огнєв'юка В.О., доктора філософських наук,
професора, академіка НАПН України

Редколегія:
В.О. Огнєв'юк, Л.Л. Хоружа,
А.Л. Стеблецький, Г.В. Белен'ка,
С.І. Ред'ко, М.В. Терещенко, Т.В. Зінська

Магістерські дослідження: тематичний огляд та анота-
M12 ції кваліфікаційних робіт за ОКР «магістр» 2015 р. / за заг.
ред. Огнєв'юка В.О. ; ред. кол.: В.О. Огнєв'юк, Л.Л. Хоружа,
А.Л. Стеблецький, Г.В. Белен'ка [та ін.]. — К. : Київ. ун-т
ім. Б. Грінченка, 2015. — 412 с.

УДК 001.891:378
ББК 72я46

© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015

ВСТУПНЕ СЛОВО

Шановні магістранди!

Пропонуємо четвертий випуск збірника наукових праць «Магістерські дослідження», в якому презентовано стислий виклад кваліфікаційних робіт магістрантів Університету — випускників 2015 року.

Написання магістерської роботи — найважливіший етап підготовки конкурентоспроможних відповідальних та мобільних дослідників, ефективна форма перевірки якості їхніх знань, наукової кваліфікації, уміння здійснювати науковий пошук, а також творчої та практичної підготовленості до розв'язання професійних завдань інноваційного характеру. Для більшості магістрантів ця робота є першим самостійним науковим дослідженням, яка виконується на завершальному етапі навчання. Приємно, що з кожним роком наукові доробки майбутніх магістрів стають більш грунтovними та змістовними.

Згідно з «Планом переходу до навчання, заснованим на дослідженнях», що реалізується в нашому Університеті, магістерські роботи корелуються з напрямами науково-дослідної діяльності кафедр і зорієнтовані на розв'язання освітняських, соціально-гуманітарних проблем відповідно до потреб сучасного суспільства. Аналіз матеріалів, поданих у збірнику, свідчить, що магістранди все частіше спираються на джерела, які входять до наукометричних баз даних, внутрішніх електронних інформаційних ресурсів Університету (електронних каталогів, репозиторіїв, електронних навчальних курсів).

Магістерські дослідження сприяють розвитку наукового та критичного мислення майбутніх магістрів щодо продукування нових ідей, формуванню молодих науковців, здатних до інновацій, активної дослідницької діяльності. Сподіваємося, що збірник наукових добрів «Магістерські дослідження» стане не тільки першою спробою апробації результатів досліджень, а ще й впевненім кроком до нових наукових перемог!

Л.Л. Хоружа,
проректор з наукової роботи Київського університету
імені Бориса Грінченка, доктор педагогічних наук, професор

ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

ЗМІСТ

Спеціальність «Дошкільна освіта»

Аврамова Ю.	Формування доброзичливих стосунків у дітей старшого дошкільного віку засобами дитячої літератури.....	122
Гарус К.	Сенсорно-пізнавальний розвиток дітей старшого дошкільного віку засобами дидактичних ігор і вправ	124
Диренко Ю.	Становлення фахової підготовки вихователів у м. Києві (кінець ХІХ – початок ХХ ст.).....	126
Жукова О.	Педагогічні умови формування іміджу майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів	128
Зозуля Г.	Ісихолого-педагогічні умови оптимізації емоційного розвитку дітей із неповних сімей	130
Кротюк Т.	Формування основ екологічної компетентності у дітей 6-го року життя засобами мистецтва театру	132
Кузавка І.	Підготовка майбутніх вихователів до проектування комп’ютерних дидактичних ігор і вправ для дошкільників	135
Малишева О.	Духовність батьків як чинник морального розвитку дітей дошкільного віку	137
Петрікова А.	Формування позитивного ставлення до навчання в школі у дітей старшого дошкільного віку	139
Петрікова Т.	Співіграція дошкільних навчальних закладів з сім’єю з формуванням основ економічної культури дітей старшого дошкільного віку	141
Степаненко М.	Формування екологічно-природничої компетенції дітей середнього дошкільного віку засобом мультиплікації	143
Ткач М.	Підготовка майбутніх вихователів до формування мовленнєвої компетенції дітей дошкільного віку засобами мультимедіа	145
Фараон О.	Психологічні особливості уваги у дітей старшого дошкільного віку	147

Спеціальність «Початкова освіта»

Агоста О.	Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до діагностування начально-пізнавальної діяльності учнів другого класу	149

120

Бобровник Ю.	Ситуативні вправи як засіб формування діалогічних умінь учнів другого класу	151
Вовк Ю.	Формування у майбутніх учителів початкової школи ціннісного ставлення до професії	153
Грабовська П.	Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до проектної діяльності	155
Гребенкіна А.	Формування культури мовленнєвого спілкування майбутнього вчителя початкової школи засобами ситуативних вправ	156
Дениско С.	Формування у майбутніх учителів початкової школи інтересу до пізнання засобами ігор-стратегій	159
Задорожна А.	Формування готовності майбутнього вчителя до використання здоров'язбережувальних технологій у початковій школі	162
Козлітін Д.	Формування готовності майбутнього вчителя початкової школи до використання інформаційних технологій на уроках математики	164
Колеснікова А.	Формування мовнокомунікативних умінь майбутніх учителів початкової школи засобами мовленнєвих вправ	166
Лавриненко Д.	Формування готовності майбутнього вчителя до оптимізації процесу виховання здорового способу життя молодіжних школярів	169
Лаптієчук І.	Формування готовності майбутнього вчителя до застосування мультимедійних засобів навчання в початковій школі	171
Мельникова А.	Формування готовності майбутнього вчителя початкової школи до оздоровчої діяльності в групі продовженого дня	173
Негурица В.	Робота над порівнянням авторської казки і її фольклорних джерел на уроках літературного читання	175
Насічник Н.	Формування творчих здібностей учнів другого класу на уроках позакласного читання	178
Синтко К.	Формування готовності майбутнього вчителя початкової школи до використання інтерактивних педагогічних технологій	180
Ткаченко Н.	Розвиток техніки мовлення в майбутнього вчителя початкової школи засобом гуманітарних дисциплін	182
Чепчевик І.	Підготовка майбутніх учителів початкових класів до проектування позаурочної виховної діяльності	184
Черепанська Н.	Робота над порівнянням байки і її фольклорних джерел на уроках літературного читання	186
Чернецька Л.	Формування стилістичних умінь майбутнього вчителя початкової школи засобами мовно-мовленнєвих вправ	188

121

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ «ПОЧАТКОВА ОСВІТА»

Агоста Олена, магістрант спеціальності «Початкова освіта» Педагогічного інституту

Науковий керівник: **Мартиненко Світлана Миколаївна**, завідувач кафедри початкової освіти та методик гуманітарних дисциплін Педагогічного інституту, доктор педагогічних наук, професор

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ДІАГНОСТУВАННЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ ДРУГОГО КЛАСУ

На сучасному етапі розвитку суспільства відбувається реформування та модернізація системи освіти, в результаті якого постає проблема в підготовці такого учителя, який здатний навчати, виховувати й формувати особистість, розвивати її здібності та потенційні можливості. Успішне розв'язання проблеми щодо здійснення діагностування навчально-пізнавальної діяльності вимагає від педагогів, перш за все, готовності до такого виду діяльності. Для того, щоб виконувати таке завдання, фахівець має вміти вивчати й діагностувати індивідуальні особливості учнів, їх пізнавальні інтереси і на основі отриманих даних спрямовувати навчально-виховний процес таким чином, щоб задовольнити пізнавальні потреби дітей, розвивати їхні здібності та водночас не знищити у них інтерес і мотивацію до навчання.

Як засвідчують теоретичні дослідження й аналіз практичної діяльності, вчителі мають серйозні труднощі у проведенні педагогічного діагностування. З урахуванням цього система підготовки майбутнього вчителя початкової школи має зазнати змін, які суттєво підвищать рівень готовності вчителя до діагностування навчально-пізнавальної діяльності учнів. Новизна проблеми, її недостатня розробленість зумовлюють актуальність дослідження підготовки вчителя початкової школи до діагностування навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Проведений аналіз психолого-педагогічних джерел засвідчив, що досліджувана проблема знайшла достатнє вивчення у науковій теорії та практиці. Зокрема, у працях В. Бондаря, І. Зязюна, С. Мартиненко, В. М'ясищева, К. Платонова, О. Савченко, В. Семишенко, С. Сисоєвої, Д. Узнадзе розкриваються теоретичні основи професійної готовності, які охоплюють володіння професійною компетентністю, що вміщує знання, вміння, навички, практичний досвід, ставлення до діяльності за профілем.

Варто зазначити, що готовність до діагностичної діяльності, хоч і є складовою готовності до педагогічної діяльності, все ж таки має свої особливості та специфіку. Діагностична діяльність учителя складає частину його пелагічної культури, що характеризує особистість і професійну діяльність та охоплює творчий компонент. Теоретичні аспекти педагогічної діагностики як складової педагогічної культури вчителя висвітлено в дослідженнях В. Андреєва, А. Белкіна, М. Боритка, В. Кан-Калика, А. Кочетова, С. Мартиненко, О. Мельник, Н. Кузьміної, Л. Спіріна, Г. Сухобської та ін.

Разом із тим аналіз практики формування готовності майбутніх учителів початкової школи до діагностування навчально-пізнавальної діяльності учнів засвідчує існування об'єктивних суперечностей у парадигмі особистісно зорієнтованого навчання, які підсилюють актуальність досліджуваної проблеми, а саме:

- між потребою гуманізації сучасного навчально-виховного процесу і реальними рівнями готовності майбутніх учителів до діагностування навчально-пізнавальної діяльності учнів;
- між необхідністю підготовки майбутніх учителів до діагностування навчально-пізнавальної діяльності учнів і недостатнім змістово-методичним забезпеченням такого навчання.

Таким чином, актуальність дослідження проблеми діагностування вчителем навчально-пізнавальної діяльності учнів і зазначені суперечності, що ускладнюють процес її здійснення, вимагають теоретичного обґрунтування проблеми та її системного вивчення.

Мета дослідження: теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити зміст, форми й методи підготовки майбутнього вчителя початкової школи до діагностування навчально-пізнавальної діяльності учнів другого класу.

Завдання дослідження:

- на основі аналізу психолого-педагогічної літератури дослідити стан розробленості проблеми у теорії та практиці;
- визначити сутність і зміст базових понять дослідження;
- розробити й експериментально перевірити ефективність змістово-методичного забезпечення підготовки майбутніх учителів початкової школи до діагностування навчально-пізнавальної діяльності учнів другого класу
- визначити критерії, показники та рівні готовності майбутнього вчителя початкової школи до діагностування навчально-пізнавальної діяльності учнів другого класу

Шляхами реалізації мети та завдань дослідження є аналіз наукових джерел, теоретичне обґрунтування та експериментальна перевірка ефективності змістово-методичного забезпечення підготовки майбутнього вчи-

теля початкової школи до діагностування навчально-пізнавальної діяльності учнів другого класу.

Ключові слова: підготовка майбутнього вчителя початкової школи, навчально-пізнавальна діяльність, учні другого класу, діагностування, підготовка майбутнього вчителя початкової школи до діагностування навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст

Наукове видання

Вступне слово
3

Гуманітарний інститут
4

Педагогічний інститут
120

Інститут суспільства
192

Інститут людини
296

Інститут мистецтв
345

МАГІСТЕРСЬКІ ДОСЛІДЖЕННЯ
Тематичний огляд та анотації
кваліфікаційних робіт за ОКР «магістр»
2015 р.

За подані матеріали відповідають автори.

Видання підготовлене до друку в НМІЦ видавничої діяльності
Київського університету імені Бориса Грінченка

Завідувач НМІЦ видавничої діяльності *М.М. Прядко*
Відповідальна за випуск *А.М. Даниленко*
Над виданням працювали: *Л.В. Потравка, Н.І. Гетьман,*
О.А. Марюхненко, Т.В. Нестерова, Н.І. Погорєлова

Поліграфічна група: *А.А. Богадельна, Д.Я. Ярошенко, О.М. Іщенко,*
Г.О. Бочарник, В.В. Василенко

Підписано до друку 19.05.2015 р. Формат 60x84/16.
Ум. друк. арк. 28,12. Обл.-вид. арк. 23,95. Наклад 350 пр. Зам. № 5-069.

Київський університет імені Бориса Грінченка,
вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, м. Київ, 04053.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
Серія ДК № 4013 від 17.03.2011 р.

Попередження! Згідно із Законом України «Про авторське право і суміжні права»
жодна частина цього видання не може бути використана чи відтворена на будь-яких
носіях, розміщена в мережі Інтернет без письмового дозволу Київського університе-
ту імені Бориса Грінченка й авторів. Порушення закону призводить до адміністра-
тивної, кримінальної відповідальності.

КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені БОРИСА ГРІНЧЕНКА

www.kubg.edu.ua